

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

на тему: «Особливості бухгалтерського обліку і контролю на підприємствах оптової торгівлі: сучасний стан та перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «ПОЛАНК-ПЛЮС»)»

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету
Семенюк Катерина Андріївна _____

Науковий керівник:

к. е. н., доцент
Нікуліна Тетяна Миколаївна _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ ОБЛІКУ НА ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	6
1.1. Сутність торгівлі та її законодавче регулювання	6
1.2. Бухгалтерський облік в торгівлі.....	9
1.3. Проблеми обліку торгівельної діяльності.....	20
РОЗДІЛ 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК НА ОБ'ЄКТІ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	24
2.1. Характеристика базового підприємства.....	24
2.2. Особливості обліку руху товарів	
2.3. Аналіз основних показників діяльності підприємства.....	29
2.4. Моделювання товарообігу у товаристві.....	39
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ТОРГІВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ І ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЮЧОЇ ПРАКТИКИ.....	45
3.1. Завдання та законодавче регулювання контролю на торгівельних підприємствах.....	51
3.2. Особливості здійснення контролю діяльності на базовому підприємстві.....	51
3.3. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку та контролю на підприємстві.....	55
ВИСНОВКИ	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61
ДОДАТКИ	66

ВСТУП

Актуальність теми. Торгівля на сучасному етапі розвитку бізнесу в Україні є однією з найбільш доступних та перспективних шляхів отримання прибутку, що і приваблює вагому частку підприємців.

Зазвичай торгівлю розуміють, як спосіб переміщення вже виготовленої продукції, послуги до безпосередньо споживача. Таким чином, торгівля як вид економічної діяльності забезпечує зайнятість населення, збалансованість між виробництвом та споживанням, задоволення попиту споживачів в різноманітних товарах, обумовлює стійкість грошового обігу і бере активну участь у формуванні державного бюджету.

Торгівля сьогодні поділяється на оптову та роздрібну. У нашій науковій роботі розглянуто саме оптову торгівлю. За ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля», оптова торгівля це вид економічної діяльності у сфері товарообігу, що охоплює купівлю-продаж товарів за договорами поставки партіями для подальшого їх продажу кінцевому споживачеві через роздрібну торгівлю або для виробничого споживання та надавання пов'язаних із цим послуг [1].

Так як, оптова торгівля в основному полягає на правильно спланованому об'ємі та асортименті товарів, запорукою успіху є доречне управління ними. А управління не можливе без бухгалтерського обліку та контролю. Бухгалтерський облік торгівельної діяльності завжди відрізнявся від обліку виробничої діяльності.

Сьогодні бухгалтерський облік господарських операцій торговельного підприємства потерпає значних змінень. Тому необхідно приділяти увагу до організації бухгалтерського обліку діяльності торговельних підприємств в умовах його реформування з метою забезпечення користувачів повною, достовірною та об'єктивною інформацією про фінансовий стан підприємства та результати його діяльності.

Теоретичні та практичні аспекти організації обліку в торгівлі розглядалися в роботах багатьох вчених та економістів, таких, як: Захожай В. Б., Орлова В. К., Біловодська О. А., Дроздова О.Г., Максимова В.Ф. та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою магістерської роботи є дослідження ведення бухгалтерського обліку та контролю на підприємствах оптової торгівлі на основі практичного прикладу та пошук раціоналізації в проблемних питаннях обліку.

Для досягнення поставленої мети в роботі необхідно вирішити наступні завдання:

- ознайомитись з історичними витоками торгівлі, як виду економічної діяльності;
- розглянути особливості ведення обліку в торгівлі та з'ясувати його законодавче регулювання;
- порівняти ведення обліку в торгівлі за П(С)БО та МСФЗ та виділити проблемні питання;
- дослідити бухгалтерський облік та контроль на практичному прикладі;
- побудувати економіко-математичну модель, яка дозволить виявити можливі шляхи процесів оптимізації товарообігу;
- обґрунтувати сутність та значення контролю на підприємствах оптової торгівлі;
- запропонувати шляхи вдосконалення ведення бухгалтерського обліку та контролю.

У розділі 1 магістерської роботи нами наведені умовні приклади, які відображають методологічні основи ведення обліку на підприємствах оптової торгівлі.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є діюча система обліку, контролю та аналізу обраного підприємства.

Предметом дослідження є методичні аспекти бухгалтерського обліку та контролю на підприємствах оптової торгівлі.

Методи дослідження. В процесі дослідження нами були використані загальнонаукові методи. Ми досліджували певні документи, пов'язані з темою дипломної роботи. Був задіяний системний аналіз, де ми з'ясовували структурні зв'язки між різними елементами на досліджуваному об'єкті. Використовувались індукція, дедукція та узагальнення певної винайденної інформації; економіко-математичне моделювання – для забезпечення дослідження нормативно-довідковими матеріалам. За допомогою формалізації ми могли чітко фіксувати певні значення, виходячи з цифр у документах. Також використовували статистичну обробку інформації та вибіркові спостереження (застосовувалися при вивченні первинної документації, реєстрів бухгалтерського обліку а також звітності досліджуваного нами підприємства).

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження слугували: Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Податковий Кодекс України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, матеріали наукових конференцій і досліджень, дані засобів масової інформації та мережі Internet. Практичну інформацію для дослідження нами було отримано безпосередньо на досліджуваному підприємстві, зокрема використовувались накази керівництва, первинні документи, форми статистичної, фінансової та податкової звітності тощо.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі розвитку економіки торгівля являє собою вид діяльності, сутність якої полягає в товарообміні, купівлі-продажу товарів, їх зберігання та підготовки до продажу. Вона належить до найбільш соціально-значущих видів діяльності, що стосується усіх прошарків населення, суттєво збільшує рівень зайнятості; її внесок у формування валової доданої вартості є найбільшим порівняно з іншими видами економічної діяльності.

Торгівля виникла на відповідному етапі розвитку суспільства, а саме тоді, коли окремі виробники почали виготовляти продукції більше, ніж їм було потрібно для своїх власних потреб. Попередником торгівлі був натуральний обмін продуктами праці, який виник ще в надрах первіснообщинного ладу, на зміну якому прийшов більш прогресивний вид економічних відносин - торгівля.

Так як, торгівля в основному полягає на правильно спланованому об'ємі та асортименті товарів, запорукою успіху є доречне управління ними. А управління не можливе без бухгалтерського обліку та контролю.

Здійснивши теоретичне і практичне дослідження особливостей бухгалтерського обліку та контролю на підприємствах оптової торгівлі, можна зробити висновок, що у теоретичному аспекті питання обліку і контролю у торгівлі висвітлено достатньо докладно. Майже усі теоретичні викладки в повному обсязі можуть бути застосовані на практиці.

Оскільки на підприємствах оптової торгівлі центральним об'єктом дослідження є товари, ми поставили перед собою як основну ціль – дослідження саме питання особливостей обліку руху товарів. В кваліфікаційній роботі нами було глибоко проаналізовано методику використання 28 рахунку «Товари», розглянуто типові проведення за участю даного рахунку. Також ми детально розглянули особливості, притаманні саме торгівлі на всіх етапах та каналах як надходження, так і вибуття товарів. Тим самим ми, як на наш погляд досягли основної мети магістерської роботи – дослідження ведення бухгалтерського обліку та контролю на підприємствах оптової торгівлі на

основі практичного прикладу та пошук раціоналізації в проблемних питаннях обліку.

В магістерській роботі був розглянутий синтетичний і аналітичний облік стану та руху товарів в оптовій торгівлі, організація обліку ТМЦ на підприємстві. Були розглянуті типові господарські операції по таких рахунках, як 281, 631, 362, 361, 641.

Нами було розглянуто порядок здійснення обліку товарно-матеріальних цінностей в автоматизованій бухгалтерській програмі «1С: Бухгалтерія» та застосування програмного забезпечення для подання статистичної та фінансової звітності до державних органів.

Також ми ознайомились з нормативно-правовою базою щодо регулювання ведення бухгалтерського обліку на підприємствах оптової торгівлі.

Теоретична частина дослідження, з нашої точки зору, є достатнім обґрунтуванням можливості ефективного використання в операційній діяльності торгівельних підприємств. Саме тому ми хотіли більше уваги приділити практичній частині.

Важливою запорукою забезпечення прибутковості підприємства є уміння раціонально керувати щоденним рухом товарів на підприємстві. Для цього необхідно постійно здійснювати моніторинг обсягів продаж за різних умов зовнішнього ринку.

Для досягнення цієї мети на підприємстві безумовно повинна працювати якісна система менеджменту та внутрішнього контролю. Всі управлінські рішення покладаються на керівника та головного бухгалтера. Необхідно на підприємстві здійснювати постійний аналіз, щоб вчасно виявляти проблеми, надавати пропозиції та своєчасно усувати недоліки. Для цього нами було запропоновано ввести службу внутрішнього контролю.

Можна зробити висновок, що чітко налагоджений внутрішній контроль товарів на всіх етапах їх руху у системі управління забезпечує безперервність реалізації товарів і задоволення попиту покупців, виявлення та використання

внутрішніх резервів, зниження витрат обігу, а також запобігає зловживанням і перевитратам.

Організація системи внутрішнього контролю спрямована, в першу чергу, на збереження майна власника, проте з розширенням видів діяльності в умовах високої конкуренції, внутрішній контроль є не лише одним із засобів збереження майна власника, але й ефективною системою, за допомогою якої можна оцінити поточну та спрогнозувати майбутню діяльність підприємства.

Важливо відмітити, що запропонована служба внутрішнього контролю вимагає постійної аналітичної роботи і кваліфікованого персоналу. Це безумовно супроводжується значними витратами для підприємства, зокрема пов'язаними з постійним підвищенням кваліфікації працівників, отримання інформації про постійний кругообіг товарів, впровадженням зручної автоматизованої програми для комфортної та швидкої роботи та іншими підготовчими моментами. Проте, на наш погляд, це дійсно дієвий захід, який підвищить ефективність діяльності підприємства.

Вважаємо за потрібне частіше використовувати різноманітні заходи, як наприклад акційні пропозиції, що допоможуть залучити покупців та прискорити строки оплати.

А також впровадити систему штрафів для випадків несплати заборгованості за товари. Це допоможе підприємству покращити показники прибутковості.

В магістерському дослідженні був проведений аналіз показників діяльності товариства.

Питання аналізу ефективності роботи посідає не менш важливе місце у діяльності підприємства.

Більшість підприємств в Україні нехтують відділом, який займається аналізом показників на підприємстві, тому що це теж потребує певних витрат, які підприємство вважає за потрібним направити в інше русло. Наше підприємство не є винятком.

Аналіз, на нашу думку, необхідно проводити на всіх етапах підприємницької діяльності: від задумів і формування підприємства до реалізації кожного етапу на підприємстві.

Тим більше, треба зазначити, що організація аналізу не має жорсткої регламентації системою нормативних актів, як в організації облікового процесу.

З метою посилення ролі обліку товарів у системі управління торговельними підприємствами слід забезпечити контроль надходження товарів і виконання договорів постачань, що є важливою умовою забезпечення збереження товарно-матеріальних цінностей.

Магістерська робота складається з теоретичних та практичних аспектів обліку та контролю оптової торгівлі на базі об'єкта дослідження

На основі здійсненого огляду та аналізу діючої методики бухгалтерського обліку базового підприємства можна зробити висновок, що в цілому її можна визнати позитивною: облік і контроль ведуться у відповідності до вимог чинної законодавчої бази, ступінь автоматизації облікових робіт достатній, використовується форми документації, що рекомендовані Міністерством фінансів України та Міністерством статистики України, організаційна структура підприємства і економічної служби оптимальні.

В той же час, в роботі були зазначені і певні недоліки та відповідно внесені пропозиції щодо покращення раціоналізації обліку та спрощення в контролю діяльності підприємства.

Через широких асортимент товару потребує впорядкування бухгалтерський облік операцій з продажу товарів з можливістю аналітичної та синтетичної деталізації рахунків.

Відповідно аналітичний облік операцій з продажу товарів повинен забезпечувати відображення інформації щодо отриманих доходів з кожної із позиції товару, у розрізі товарних груп, постачальників, місць реалізації.

Вважаємо, що реалізація керівництвом підприємства запропонованих нами рекомендацій сприятиме покращенню діючих методик обліку і контролю і позитивно вплине на загальну ефективність управління підприємством

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біловодська О.А. Маркетинговий менеджмент: навч. посіб. / О.А. Біловодська. – К: Знання, 2010. – 332 с.
2. Бутинець Т.А. Розвиток науки господарського контролю: проблеми теорії, методології та практики: [монографія] / Т.А. Бутинець. – Житомир: ЖДТУ, 2011. – 772 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Контроль і ревізія / Ф.Ф. Бутинець, В.П. Бондар, Н.Г. Виговська, Н.І. Петренко. – 4-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 560 с.
4. Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / О.О. Вороніна. – Х., 2009. – 23 с.
5. Господарський кодекс України / Верховна Рада України [Електронний Ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
6. Довбуш А.В. Необхідність внутрішньогосподарського контролю в сучасних умовах розвитку економіки / А.В.Довбуш // Міжнародний наукововиробничий журнал – 2013. - №3 - [Електронний ресурс.] – Режим доступу: file:///C:/Users/admin/Documents/sre_2013_3_60.pdf
7. Дорош. Н.І. Види шахрайства в аудиті /Дорош Н.І. / Економіка / бізнес. – 2012. - №8 . – с.2
8. Дроздова О. Г. Комісійна торгівля – специфічна форма торговельної діяльності / О. Г. Дроздова // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2014. - Вип. 2. - С. 56-60.
9. Дроздова О. Г. Особливості організації внутрішнього контролю руху товарів / О.Г. Дроздова// Зовнішня торгівля: економіка, фінанси,право – Вип. № 1 (78). – 2015. - с. 121-129.

10. Живко З.Б. Контрольно-ревізійна діяльність: навчальний посібник / З.Б. Живко, І.О. Ревак, М.О. Живко. – К.: Алерта, 2012. – 496 с.
11. Завгородній В.Г. Облік, аналіз та аудит: навчальний посібник. / В.Г. Завгородній, Є.В. Мних, В.С. Рудницький. – К.: Кондор, 2009. – 618 с.
12. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» № 996 від 16.07.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
13. Закон України «Про захист прав споживачів» / Верховна Рада України [Електронний Ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
14. Захожай В. Б. Бухгалтерський облік у галузях економіки: підручник / В. Б. Захожай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха та ін. — К.: МАУП, 2014. — 968 с.
15. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник / К.В. Ізмайлова. - К.: МАУП, 2010. – 152 с.
16. Інструкція з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. № 69, із змінами і доповненнями [Електронний Ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94>
17. Калина А.В. Сучасний економічний аналіз і прогнозування (мікро– та макрорівень): навч. посіб. / А.В. Калина, М.Л. Конєва, В.О. Яценко. – К.: МАУП, 2011. – 272 с.
18. Ковтун Т.В. Система внутрішнього контролю як невід’ємний елемент операційної системи підприємства / Т.В. Ковтун // Вісник Хмельницького національного університету - 2009. - № 6 - [Електронний ресурс.] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2009_6_1/164-170.pdf
19. Котенко Л. Удосконалення обліку втрат на підприємствах роздрібної торгівлі / Л. Котенко, Т. Тарасова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2012. – Вип. 1(1). – С. 105–112.

20. Круглова О.А. Моніторинг фінансових результатів торговельних підприємств: сутність і модель реалізації / О.А. Круглова, Л.В. Семерунь // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2013. – № 3 (59). – С. 313–319.

21. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: навчальний посібник / В.С. Лень, В.В. Гливенко 3-тє вид. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 608 с.

22. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. - К.: «ХайТек Прес», 2012. - 336 с

23. Малоок Т. Первинні документи та вимоги до їх складання // Баланс - агро. Всеукраїнська бухгалтерська газета. - № 5 (113), 2013. – С. 17 - 18.

24. Малюга Н.М. Основи інвентаризації в бухгалтерському обліку [Електронний ресурс.] – Режим доступу: <http://www.confcontact.com>.

25. Микитенко Т. Сучасні інформаційні технології обліку та аудиту в управлінні підприємством / Т. Микитенко // Бухгалтерський облік і аудит. – № 10, 2013. – С. 12 - 19.

26. Міжнародна торгівля: підруч. для студ. вищ. навч. закл. [Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Барановська М.І. та ін.]; За редакцією Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, М.І. Барановської [4-те вид.] – К.: Центр учбової літератури, 2010 – 441 с.

27. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» (МСБО 2) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021

28. Національний стандарт України ДСТУ 4303:2004 «Торгівля оптова та роздрібна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0B-ia0FldzikieWx5TVhYVvk13eVk/view>

29. Облік безоплатного отримання [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/march/issue-22/article-25973.html>

30. Облікова політика: навч. посіб. / В.М. Савченко, О.В. Пальчук, Л.В. Саловська та інші; за ред. Г.М. Давидова. – К.: Знання, 2012. – 479 с.

31. Олефійчук Т.В. Роль внутрішнього контролю торговельних підприємств в умовах конкуренції / Т.В. Олефійчук// Збірник наукових праць – Вип. 1.- 2016 – с. 57-59.
32. Орлова В. К. Особливості обліку торгівлі / В. К. Орлова, В. І. Савич, Л. А. Костецька – К.: МАУП, 2012. – 468 с.
33. Особливості організації бухгалтерського обліку фінансових результатів на торговельних підприємствах / В. О. Іваненко, А. В. Мейш // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. - 2013. - № 1. - С. 75-82.
34. Павлюк В.В., Сердюк В.М, Акаєв Ш.М. Контроль і ревізія. – К.: ЦУЛ, 2013. – 460 с.
35. Пальчук П.М. Ліцензування торговельної діяльності в Україні : канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / П.М. Пальчук. – К., 2008. – 224 с.
36. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» Наказ міністерства фінансів України № 318 від 31.12.99р: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» Наказ міністерства фінансів України № 246 від 20.10.99р: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
39. Положення про порядок реалізації і ведення бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з продажем товарів, затверджені Міністерством фінансів та Міністерством юстиції України від 5 червня 1993 року № 414/401 [Електронний Ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/250-93-%D0%BF>
40. Постанова КМУ від 15.06.2006 р. №833 «Про затвердження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих

товарів» [Електронний Ресурс]. — Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-%D0%BF>

41. Проблеми обліку доходів та витрат торговельних підприємств / [С.В. Князь, В.П. Залуцький, Н.П. Яворська] // Ефективна економіка. — 2017. — № 2. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5425>

42. Прохорчук І. Удосконалення управління обліковим процесом реалізації товарів на підприємствах торгівлі / І. Прохорчук // Бухгалтерський облік – Вип. № 11-12.- 2014.- с. 125-128.

43. Пушкар М.С. Фінансовий облік: [підручник] / М.С. Пушкар. — Тернопіль: Карт - бланш, 2006. — 628 с.99

44. Редько О. Перспективи розвитку системно-орієнтованого аудиту в Україні. / Редько О., Дмитренко І. // Бухгалтерський облік і аудит. — 2011. — № 9. — С. 50–54.

45. Серікова Т.М. Облік, аналіз і аудит: навч. посіб. / Т.М. Серікова, В.Д. Панікаров, Є.П. Кожанова, І.П. Отенко. - Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. - 380 с.

46. Скрипник М.Є. Облік і аналіз фінансових результатів в управлінні виробничим підприємством : автореф. дис. ... канд. екон. наук / М.Є. Скрипник. — К., 2014. — 23 с. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу :
eprints.kname.edu.ua/.../3/arefSKRYPNYK-01-09-2014.do

47. Сливка Я.В. Проблематика використання термінів «продаж», «реалізація», «збут» / Я.В. Сливка // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : міжнародний збірник наукових праць. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. — 2011. — Вип. 2 (20). — С. 434–447

48. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2010. — 578 с.

49. Статистичний щорічник за 2015 рік [Електронний ресурс] / Держ. Служба статистики України. — К. : Август Трейд, 2016. — Режим доступу :
http://library.oseu.edu.ua/files/StatSchorichnyk_Ukraine_2015.pdf

50. Столяр Л.Г. Організація внутрішнього контролю [Електронний ресурс] / Л.Г. Столяр // Наукові конференції – Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. – Режим доступу: <http://intkonf.org/stolyar-lg-organizatsiyavnutrishnogo-kontrolyu>.

51. Сучасні проблеми розвитку економічного аналізу як інструменту ефективності діяльності/ за редакцією к.е.н., доц. Волкової Н.А., Одеса.; 2012. - 292 с.

52. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: [підручник] / Н.М. Ткаченко - [2-ге вид.]. - К.: Алерта, 2007. - 954 с.

53. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія: Підручник / Б.Ф. Усач. – К.: Знання, 2007. – 263 с

54. Фоміна О.В. Облік і аудит в управлінні продажами товарів : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / О.В. Фоміна ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2008. – 21 с

55. Хом'як Р.Л., Лемішовський В.І. Бухгалтерський облік та оподаткування. Навч. посібник. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. - 1112 с.

56. Цивільний кодекс України / Верховна Рада України [Електронний Ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

57. Шара Є.Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік: навчальний посібник / Є.Ю. Шара, О.О. Бідюк, І.Є. Соколовська-Гонтаренко; Нац. ун-т державної податкової служби України. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 424 с.

58. Шуремов Е.Л., Чистов Д.В., Лямова Г.В. Информационные системы управления предприятиями / Е.Л. Шуремов, Д.В. Чистов, Г.В. Лямова. – М.: Изд-во «Бухгалтерский учет», 2011. – 112 с.

59. Що потрібно знати про товаро-транспортні накладні в Україні [Електронний Ресурс]. — Режим доступу: <https://news.dtki.ua/accounting/primary-documents/36404>

60. Ярошенко А.С. До питання обліку товарів на підприємствах / А.С. Ярошенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789.pdf>.

ДОДАТКИ